

1. ODDIEL PLAVECKÝCH ŠPORTOV V TJ CHEMLON (1984 - 1993)

Rok 1984

Čím viac sa blížil termín ukončenia krytého kúpaliska v Humennom, tým častejšie niektorí funkcionári TJ CHEMLON presadzovali myšlienku, že pri TJ by mal vzniknúť aj oddiel plaveckých športov (ďalej OPŠ).

Názory samotných členov výboru TJ sa rôznili. Boli takí, ktorí tvrdili, že plávanie v Humennom nemá tradíciu, dostatok kvalifikovaných trénerov a ich najväčším argumentom bolo, že nový športový oddiel by zbytočne odčerpával financie, potrebné pre zabezpečenie tradičných športov v meste.

Napriek tomu bol vytvorený prípravný výbor a jeho členovia pod vedením podpredsedu TJ CHEMLON Ing. Lauruského pripravili dôvodovú správu, ktorú napokon výbor TJ akceptoval. Z analýzy, ktorá bola súčasťou tejto správy vyplynulo, že nový oddiel bude mať podporu mesta i okresu. Vznik plaveckého oddielu podporili aj riaditelia základných a stredných škôl a učilišť z mesta. Ich stanovisko ovplyvnila skutočnosť, že veľa detí v školskom veku a študentov nevedelo vôbec plávať. Podporné stanovisko vyjadrili aj združenia rodičov pri školách.

Činnosť prípravného výboru

Dňa 25. 6. 1984 sa zišiel prípravný výbor, zložený z ľudí, ktorí s pretekárskym plávaním nemali žiadne skúsenosti. Tento výbor bol poverený výborom TJ CHEMLON Humenné založiť OPŠ a vytvoriť pre jeho činnosť podmienky. Dal si za cieľ získať trénerov a od 1. 9. 1984 začať s činnosťou plaveckého oddielu.

Vytvorenie oddielu plaveckých športov

V správe o činnosti prípravného výboru za rok 1984 zo dňa 20. 12. 1984 sa uvádza: „Plavecký oddiel začal svoju činnosť 1. 9. 1984 pod vedením 5-členného výboru. Oddiel viedol podpredseda TJ Chemlon Ing. Vasil Lauruský, členovia výboru boli Vitoslavský, Kazimír, Berta, Marta Kohútová.“

Ďalej sa v správe dočítame: „Už od októbra 1984 začalo svoju činnosť športové stredisko pod vedením Ing. Kirschnera, Ing. Láncoša a Maleja. Na základe nábory žiakov 3. ročníkov ZŠ vybrali sme 21 chlapcov a 13 dievčat. Základný výcvik potrvá do konca roka 1984.“

Zároveň 20. 12. 1984 bol na návrh Ing. Lauruského zvolený prvý výbor OPŠ v zložení: PhDr. J. Vitoslavský, Ing. M. Kopča, Ing. M. Mikolaj, Ing. Z. Kirschner, J. Belej, E. Kohútová, M. Tomahogh. Vedúcim školského športového strediska plávania pri základnej škole na Švermovej ulici bol poverený M. Osa.

Prvý predseda výboru OPŠ spolu s metodikom TJ Antonom Geletkom pripravili plán činnosti oddielu, ktorý výbor OPŠ začal realizovať. Nebolo ľahké získať trénerov, zabezpečiť ich školenia, školenia rozhodcov a uskutočniť prvé výbery malých plavcov do oddielu.

Ako spomína PhDr. Ján Vitoslavský, prvý predseda OPŠ: „*Výbor OPŠ dbal na to, aby nové športové odvetvie v našom meste bolo náležité sponagované. Využívala sa miestna tlač i rozhlas.*“

Počet detí VŠP v roku 1984: 34

Rok 1985

Zo spomienok trénera Ing. Zoltána Kirschnera: „*Naša prvá účasť na krajských majstrovstvách žiakov bola viac-menej symbolická. Peter Kopča ako 10-ročný vtedy zaplával 50 m Z za 50,8 s a Petra Farkašová rovnako 10-ročná 100 m P za 2:31,1 min. Na 200 metrové disciplíny sme si netrúfali vôbec.*“

Od 1. 2. 1985 bola zriadená verejná škola plávania (ďalej VŠP), kde v dvoch kurzoch sa učilo plávať 20 detí.

V tomto roku sa doplnil káder trénerov o Ing. Evu Rabajdovú a od septembra boli ako dobrovoľní tréneri prijatí Ing. Štefan Jursa a Ing. Ján Pencák.“

Od 3. októbra sa otvorila prípravka pod vedením Milana Osu a Ing. Evy Rabajdovej. Koncom roka podpísal s OPŠ Ing. Štefan Jursa.

Výročná schôdza, ktorá sa konala 12. 2. 1986 doplnila voľbou do výboru Pavla Onufráka a z výboru odstúpil Ing. Mikolaj.

Rok 1985 bol teda štartovným rokom kvalitnej činnosti oddielu plaveckých športov. Ďalší rozvoj bol podmienený kvalifikáciou a skúsenosťami trénerov.

Najlepší plavci v roku 1985: Gabriela Kirschnerová, Petra Farkašová a Peter Kopča

Počet detí VŠP v roku 1985: 40

Rok 1986

Ďalší rozvoj OPŠ zaznamenal v tomto roku. Tréneri Ing. Kirschner a Ing. Pencák získali kvalifikáciu trénerov 2. triedy a oddiel získal vyškoľením 35 rozhodcov 3. triedy oprávnenie organizovať preteky.

Oddiel zorganizoval preteky o Cenu Podvihorlatských novín, o Pohár riaditeľa Chirany a hlavne preteky družstiev 10-ročných pre oddiely z východného Slovenska o Putovný pohár TJ Chemlon.

Na krajských majstrovstvách už naši plavci získali 5-krát 1. miesto. Celoslovenských pretekov sa zúčastnili o Cenu Púchova a Cenu Trenčína pre 10-ročných traja plavci PO.

Najlepší plavci v roku 1986: Petra Farkašová, Michal Bočko a Martin Rabajda

Počet detí VŠP v roku 1986: 120

Rok 1987

Bol to rok stabilizácie kádrov a ďalšieho napredovania OPŠ. Krajských majstrovstiev sa zúčastnilo už väčšie množstvo plavcov a majstrovstiev SSR kategórie B sa zúčastnili Michal Bočko a Martin Rabajda. V kategórii C sa úspešne uviedli na celoslovenských

pretekoch najmä Lucia Smutková a mladší Alexander Lučkanič, ktorí sa zároveň stali najúspešnejšími plavcami pre tento rok.

Veteraniády v Prešove a Novom Jičine sa zúčastnili Ing. Jursa a Ing. Kirschner.

Počet detí VŠP v roku 1987: 120

Rok 1988

Zo správy za rok 1988 (7. 2. 1989) citujem: „*Výkonnostný vzostup je badateľný aj z prehľadu dosiahnutých medailových umiestnení v rámci krajských majstrovstiev žiactva. Na medailových úspechoch sa podieľali: Erika **Láncošová** (1975) troma medailami, z ktorých bola jedna zlatá, Alexander **Lučkanič** (1978) rovnako troma, z toho tiež jedna zlatá, Lucia **Muráňová** (1978) získala dokonca 4 medaily, z toho jednu zlatú. Po dvoch získali Peter **Kopča** (1975) a Lucia **Smutková** (1977), po jednej Richard **Gajdoš** (1976) a Emília **Bočková** (1976).*

*Dobré individuálne výkony najmä v rámci krajskej súťaže družstiev dosiahli ešte Michal **Bočko**, František **Moravík** (ako dorastenci), Lívia **Smutková**, Adriana **Drábová**, Soňa **Mikolajová** a Peter **Bálint** (žiaci).“*

Ďalej v správe je: „*Ak chceme zvýrazniť úspešné výsledky uplynulej sezóny, treba spomenúť predovšetkým mimoriadne cenné 1. miesto Alexandra **Lučkaniča**, ktoré získal v súťaži 10-ročných žiakov na 100 m P časom 1:35,4 v Trenčíne a 4. miesto Lucie **Smutkovej** v disciplíne 200 m P výborným časom 3:07,0 na majstrovstvách SSR 11-ročných žiakov v Považskej Bystrici.*

Najlepší plavci v roku 1988: Alexander Lučkanič, Richard Gajdoš a Peter Kopča
Lucia Smutková, Lucia Muráňová a Erika Láncošová

Počet detí VŠP v roku 1988: 140

Rok 1989

Pre zlepšenie činnosti oddielu a rastu výkonnosti plavcov sa uskutočnil prvý pokus o vytvorenie športovej triedy plavcov na spoločnom zasadnutí výboru OPŠ TJ Chemlon a výboru stolnotenisového oddielu (ďalej STO) TJ Chemkostav dňa 10. 4. 1989. V zápise zo zasadnutia za prítomnosti zástupcov výboru OPŠ (PhDr. Ján Vitoslavský, Ing. Milan Kopča, Ing. Zoltán Kirschner, Emília Kohútová, Ing. Ladislav Láncoš, Ing. Ján Pencák) a výboru STO (Ing. Ján Kašuba, František Karandušovský) sa uvádza: „*So zriadením športovej triedy plávania v školskom roku 1988/89 bol daný súhlas odborom školstva KNV a tiež konzultácie s vedením odboru školstva ONV v Humennom o možnostiach zriadenia školskej triedy plávania boli pozitívne. Z rôznych organizačných príčin však k vytvoreniu športovej triedy nedošlo.*“

Ďalej sa v spomínanom zápise uvádza: „*Z uvedených dôvodov zástupcovia výborov dvoch oddielov navrhujú v školskom roku 1989/90 zriadiť pri ZŠ Švermova spoločnú športovú triedu plávania a stolného tenisu v počte 26 až 28 žiakov. Jedná sa o jednu triedu 3. ročníka, v ktorom by boli sústredení plavci a stolní tenisti v rovnakom počte.*“ Pokus sa nepodarilo zrealizovať.

Správa výboru OPŠ za rok 1989 (17. 1. 1990: „*Na majstrovstvách Slovenska sme v uplynulom roku získali tri 4. miesta, jedno 7. miesto, štyri 8. miesta, dve 9. miesta a dve 10. miesta. Umiestnenie na 4. mieste dosiahla Zuzana **Kvičalová** v kategórii 10-ročných a dvakrát Lucia **Smutková** v kategórii 12-ročných, čo možno považovať za veľký úspech.*“

Ďalej sa uvádza: „*Zmieníť sa treba o súčasnom stave tréningových možností. V súvislosti s haváriou krytej plavárne je vlastne tréningový proces nemožný. Robíme však všetko preto, aby sa tento negatívny dopad na kvalitu našej práce zmiernil.*“

Rady trénerov v roku 1989 rozšírili Mgr. Ján Filipovič a Marián Tomahogh. Od výročnej schôdze OPŠ 7. 2. 1989 začal pracovať výbor v zložení: PhDr. Ján Vitoslavský, Ing. Milan Kopča, Ing. Zoltán Kirschner, Ing. Ladislav Láncoš, Marián Tomahogh, Emília Kohútová, Ing. Ján Pencák.

Najlepší plavci v roku 1989: Michal Bočko, Richard Gajdoš a Peter Kopča
Lucia Smutková, Zuzana Kvičalová a Viera Mikolajová

Počet detí VŠP v roku 1989: 150

Rok 1990

Havária podhľadu bazéna, ktorá v rokoch 1989 až 1990 viac ako na rok prerušila riadny tréningový proces prispela k rozpadu jednej generácie plavcov. Raz týždenne pol roka sa trénovalo v Medzilaborciach v bazéne SOU strojárskeho, čo sprostredkoval Ing. Ján Pencák. Podchytila sa len najmladšia generácia, ktorá to vydržala. Bol to rok pravdy a plavecký oddiel vďaka trénerom to predsa prežil.

Počet detí VŠP v roku 1990: 120

Rok 1991

V správe o činnosti za tento rok, na výročnej schôdži OPŠ konanej 22. 1. 1992 sa konštatuje: „*Uplynulý rok priniesol v činnosti TJ celý rad problémov a dá sa povedať, že ukončil jednu veľkú kapitolu celej organizácie. Príčiny sú známe a nie je potrebné ich rozvážať. Nemožno však obísť skutočnosť, že odlúčením futbalového oddielu (lepšie povedané, celého futbalu) od TJ, sa ťažká finančná situácia TJ ešte neúmerne viac komplikovala.*“

Na inom mieste tejto správy sa uvádza: „*Najúspešnejšou kategóriou bola najmladšia, najmä zásluhou Mirky **Popíkovej**, ktorá na letných i zimných majstrovstvách Slovenska zhodne obsadila 4. miesta v disciplíne 50 m P. V kategórii B sa najlepšie umiestňovala Zuzana **Kvičalová** v prsiarskych disciplínach a Miroslav **Vojník** v znaku. Veľmi cenným výsledkom je tiež umiestnenie Viery **Mikolajovej** na 10. mieste v disciplíne 100 m VS na M-SR žiakov kategórie A, vzhľadom na neporovnateľne horšie podmienky u nás, než aké mali ostatné plavecké oddiely.*“

Ďalej sa v správe dočítame: „*Priaznivo sa vyvíja situácia v najnižších kategóriách, kde nám vyrastá dosť talentov sústredených v športovej triede na ZŠ na Duchnovičovej ulici. Ukazuje sa, že táto forma má nesporné prednosti a že je potrebné ju naďalej rozvíjať. Škoda len, že v súčasnej dobe je v súvislosti s preorganizovaním tejto školy na školu cirkevnú aj otázka existencie športovej triedy zatiaľ nejasná.*“ Športová trieda

bola zriadená od septembra v školskom roku 1991/92 ako trieda plavcov a stolných tenistov.

Počet detí VŠP v roku 1991: 120 (odhad)

Rok 1992

Bol úspešným pre mladé plavkyne OPŠ. Prvé výrazné úspechy správa z výročnej členskej schôdze hodnotí nasledovne (22. 1. 1993): „*V kategórii 10-ročného žiactva v Nižnej na Orave získala Natália Zelinková dve prvenstvá na 50 m P a 100 m P (1:36,4), tretie miesto na 100 m PP a štvrtá doplávala na 50 m M. Časom 41,9 s na 50 m P vyrovnala slovenský rekord. Jana Orosová na 50m Z získala tretie miesto. V decembri v Handlovej Zelinková opäť zvíťazila v oboch prsiarskych disciplinách, pričom na 50 m P vytvorila nový slovenský rekord časom 41,3 (neuznaný pre nespĺnenie podmienok zo strany rozhodcov). 100 m P zaplávala v čase 1:33,7. Jana Orosová bola opäť tretia na 100 m Z.*“

Ďalej sa v správe uvádza: „*Výborné výsledky v kategórii 10-ročných žiakov sú vlastne prvým ovocím dva a polročného pôsobenia športovej triedy. Po mnohých nejasnostiach okolo vytvorenia cirkevnej školy na ZŠ Duchnovičova, hľadal výbor OPŠ možnosti pre činnosť na iných školách. V ústrety vyšla ZŠ na ulici Dargovských hrdinov (riaditeľ Mgr. Miroslav Postiháč), kde od školského roku 1992/93 sú sústredení žiaci 3., 4. a 5. ročníka, pričom 15 žiakov je vedených v športovej triede a 34 žiakov mimo piatakov v školskom športovom stredisku (ďalej ŠŠS).*“

Počet detí VŠP v roku 1992: 120

Hlavný sponzor: CHEMLON, a. s., Humenné (1984 – 1993)

Predseda: Ing. Vasil' Lauruský (26. 6. – 20. 12. 1984)
PhDr. Ján Vitoslavský (20. 12. 1984 – 22. 1. 1993)

Členovia prípravného výboru (25. 6. 1984 – 20. 12. 1984): Ing. Vasil' Lauruský, PhDr. Ján Vitoslavský, Cyril Berta, Emília Kohútová, Michal Kazimír

Členovia výboru (20. 12. 1984 – 12. 2. 1986): PhDr. Ján Vitoslavský, Ing. Milan Kopča, Ing. Zoltán Kirschner, Ing. Marián Mikolaj, Marián Tomahogh, Ján Belej, Emília Kohútová

Členovia výboru (12. 2. 1986 – 7. 2. 1989): PhDr. Ján Vitoslavský, Ing. Milan Kopča, Ing. Zoltán Kirschner, Ing. Ladislav Láncoš, Emília Kohútová, Marián Tomahogh, Pavol Onufrák

Členovia výboru (7. 2. 1989 – 22. 1. 1993): PhDr. Ján Vitoslavský, Ing. Milan Kopča, Ing. Zoltán Kirschner, Ing. Ladislav Láncoš, Marián Tomahogh, Emília Kohútová, Ing. Ján Pencák

Tréneri: Ing. Zoltán Kirschner, Ing. Ladislav Láncoš, Marta Malá, Mgr. Milan Osa, Ing. Eva Rabajdová, Ing. Štefan Jursa, Ing. Ján Pencák, Marián Tomahogh, Mgr. Ján Filipovič

Medailisti z M-SR: Natália Zelinková, Alexander Lučkanič, Jana Orosová